

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:-

M.A.

Hebrew G11: Jewish History and Historiography

COURSE CODE : HEBRG011

DATE : 12-MAY-03

TIME : 10.00

TIME ALLOWED : 3 Hours

JEWISH HISTORIOGRAPHY

Attempt *THREE* questions, at least one from each Section. All questions carry equal marks.

Section A

1. Evaluate Y. H. Yerushalmi's thesis on the nature and scope of Jewish historiography.
2. Why did S.W. Baron characterise the Jewish historiographical tradition as 'lacrymose'?
3. Consider the relationship between the *Wissenschaft des Judentums* school and the rise of Jewish national historiography.
4. In what sense is the current 'post-Zionist' debate an aspect of 'post-modern' historiography?
5. To what extent may the various historical narratives produced by Jews from antiquity to the present be regarded as a coherent historiographical tradition?

Section B

Identify the following passages, set them in context, and translate them into fluent, idiomatic English, commenting on every feature or term that requires elucidation.

6. ותלמי המקדוני אשר הומלך על מלכות מצרים איש חכם תבון ואוהב לקרות בספרים. ויצן לשני שריו לקבץ ספרים הרבה. ואלה שמות השרים: שם האחד אריסתיאוס ושם השני אנדריאוס. ויקבצו ספרים ספרי מדי ופרס וספרי כל הלשונות. ויאמר להם המלך: כמה ספרים בידכם? ויאמרו אליו: תשע מאות תשעים וחמשה. וישחק תלמי ויאמר: הבה נוסיף עוד חמשה ותעשה אלה! ויאמרו אליו אריסתיאוס ואנדריאוס: בי אדוני לשוא יגענו על הספרים האלה כי אין בהם תעלה. אמ על המלך טוב, יכתב בירושלם אל הכהן וישלח אליך מן החכמים אשר בירושלם יודעי לשון יונית ויפרשו לך את תורתם, כי הוא כתב הקודש, אבל 10 כל כתבות וספרים אשר כתבנו, תחזי המה. ויעש המלך כן וישלח ספרים ומנחה אל הכהן אשר היה בימים ההם וישאלהו על הדבר הזה. וישלח לו הכהן את שבעים כהנים ואת אלעזר בראשם, הוא אלעזר אשר בחון בימי אנטיוכוס ונורג על יי אלהיו. ויהי בבוא אלעזר ושבעים כהנים מליצים מצרים, ויתן להם תלמי שבעים 15 בתים ויבדל איש מרעהו ויתן לפני כל אחד ואחד ספרים יודעי לכתוב, ויפרשו הכהנים את כל התורה והמקרא עשרים וארבע ספרים אשר המליצו שבעים הזקנים מלשון הקודש אל לשון יונית. ויבא אלעזר מכתבם לפני המלך, ויקרא המלך לכל אחד ואחד מקרא אשר המליצו, והנה דעת אחד ופירושו אחד לכל המליצים.

TURN OVER

7.

וקודם לכן היתה סבה מאת יי שנכרת חוקם של ישיבות שהיה הולך אליהם מספרד וארץ המערב ואפריקיא ומצרים וארץ הצבי. וכן היתה הסבה שיצא ממדינת קרטבה שלישי ממונה על ציים שמו אבן רמחאץ שלחו מלך ישמעאל בספרד ושמו עבד אלרחמאן אלנאצר. והלך ממונה על ציים אדירים לכבוש ספינות אדום ועירות הסמוכות לספר, והלכו עד חוף הים של ארץ ישראל וגסבו אל ים יזן והאיים שבו ומצאו אניה ובה ארבעה חכמים גדולים היו הולכים ממדינת בארי למדינת נקראת ספסתין. וחכמים אלו להכנסת כלה היו הולכים. וכבש אבן רמחאץ האניה ואסר את החכמים. האחד ר' חושאל אביו של רבינו חנאל. והאחד ר' משה אביו של ר' חנוך אסרו עם אשתו ועם ר' חנוך בנו ור' חנוך בנו עודנו נער. והשלישי ר' שמריה בר' אלחנן. והרביעי איני יודע שמו. ובקש השלישי לכפותה לאשתו של ר' משה ולענותה שהיתה יפת מראה ביזתר. והיא צעקה לר' משה אישה בלשון הקדש ושאלה ממנו אם הנטבעים בים חיים בתחיית המתים אם לא. והוא השיבה אמר יי מבשן אשיב אשיב ממצולות ים. וכששמעה את דבריו השליכה עצמה בים וטבעה ומתה. וחכמים אלו לא הגידו לאדם בעולם מה טיבם ומה חכמתם. והשלישי מכר את ר' שמריה באלסכנדריא של מצרים ומשם עלה למצרים והיה לראש. ומכר את ר' חושאל באפריקיא בחוף הים ומשם עלה למדינת אלקירואן שהיתה בימים ההם חזקה מכל מדינת ישמעאל שבארץ המערב. ושם היה ר' חושאל לראש ושם הוליד את רבינו חנאל בנו.

8.

ואולם, בהיות מקום מבוכה אל המשכיל, כי מדברי החיבור שקרמה העתקתו¹¹⁶, ישפט שפיתרון¹¹¹ התורה על ידי חוקנים זהם היה פועל אנשי לבר¹¹², לא מעשה ניסים, שהרי קרוב לטופו כתב זה לשונו: שמרו את הסדר הזה, כי כל איש מהם לבדו היה מעתיק כל חלק ממנה, ואחר כך היו מכורנים על העתקות יחדיו, והגוסס היותר נאות ומקובל אל הכל, והא לבדו יובא אל ספר על יד דימיטריא¹¹³ והכמינו¹¹⁴ כתבו בכיאור¹¹⁵ כי יד האלהים היתה אתם, שכן אמרו: נתן הקב"ה בלב כל אחד ואחד והסכימו ודעתם לדעת אחת, אמרתי אגלה אונן הקורא כי רבו בכותבי הקדמוניות מספרים המאודע הזה, לא באופן הארוך והפרט¹¹⁶, שהביא אריסטיאה הגוסר, אבל בכלל ודרך קצרה. והנה הרבה מהם כתבו מסכים¹¹⁷ לדבר חכמינו בסיוע האלהי שזכרנו, וכן נפרטים אחרים שיש בינם¹¹⁸ לקצת הכותבים על הדרוש¹¹⁹ הזה השתנות מה¹²⁰, יש ויש כמו כן תגא דמסייע להי¹²¹, ודרך כל כותב יש בעיניו בלקחו מן הבא בידו על פי המסורת¹²², כי הלוא סיפורים כאלה, שאינם מצוות ודינים הסמוכים לעד לעולם להלכה מסיני גורחו הקודש¹²³, לא יוכל המגיד לאמרם רק¹²⁴ כפי אשר שמעה אוחנו מאזרים שסיפרם לנו, וידענו הנהג בעולם כי כל מודק מכלי אל כלי לא יעמוד טעמו בו בעצם¹²⁵, ואפילו מעשה שהיה לנוכח עינינו יצאו לנו עליו מגידים שונים, אם להוסיף אם לגרוע, ובפרט לסיבה שזכר הסופר מאמות העולם פלוטרק¹²⁶, בחייו¹²⁷ סימן ל"ג ואמר, כי בגללה תקשה אמיתת הסיפורים, הלא היא החלקניות¹²⁸ בהמה, כי יש איוב ומקנא¹²⁹ ויש אהוב ומשבת, וכל אחד ימשוך המסופר אל תאוות לבו¹³⁰, על הדרך שכתב הרב המורה¹³¹ חלק א' פרק ל"א בסכות המחלוקת.

CONTINUED

ויהי בשנת תשס"ח אלקים שמייה: לבריאת העולם סלף ויגמור
 סלף שבידן בקדינת פולין ובשנת שני"ב: לזיכרה לקח אשה
 מיקסות. בת אחי: של הקיסר רודולפוס, ושמה אבא. בת טרנט
 קרולוס בן הקיסר ג'ורג'נוס: ובר לברכה. כך מצאתי בסוף ספר
 זמח דודי.

והנה סלף חסד וקשר ואהב משפט ואהב ישראל. גימור
 נחמקה דת האסיפורי בקדינת פולין. כי מימי קדם היו רב
 הערבים והשרים היושבים ראשונה במלכות ומשכים אתר דת
 הנונים. והיו כל אנשי שונוי עד שסלף הפלף ויגמור הגיל.
 הנה מבגים לערבים והשרים שהיו מדת האסיפורי והנה משפיל
 לערבים והשרים שהיו מדת הנונים. עד שנקמע כל הערבים
 והשרים הסרו דת הנונים ועמדו על דת האסיפורי. ועם הנונים
 היו האלכים וזלים והיו נבזים ושקלים והיו לצרדים ולשמות לעם
 פולין וליהודים לעדויל. רק גבורי הטיל שטיו דהם לקום לו
 הפלף לאנשי הפלחמה. דשלישים אלף חלוצי צבא, ושם קוזנין,
 והם היו פטורין מן מס הפלף ושורים. רק היו מאזיבים לישיב פמיד
 על הגבול שבקדינת רוסיא הפטור לקדינת בני דרה. לשמור
 הפדינה מן הערבים כי הם היו משלם אבן נגף וצור מלשול
 לקדינת פולין. ומעולם היתה שגאה גדולה בין הערבים והנונים.
 הערבים באו על הנונים לפלחמה והנונים על הערבים. ולכן היו
 פטורים מן המס והיתה להם חרות: דאחר מן השורים. אכל
 שאר צלות עם הנונים היו משתעבדים בהם הערבים והשרים מאד.
 והקדרו מניהם בצבודה קשה בחמר והלבנים ובכל צבודה בבית
 ובשדה. וישיבו עליהם השורים מים גדולים. וקצת מן השורים היו
 מענים אותם בצעונים קשים ופרים שיעמדו על אמונת האסיפורי.
 וכל כך היו שקלים עד שנקמע כל האמות והאסלו אותה אפה
 הירודת: בין כל האמות היו מושלים בהם.